

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

كُلُّ مَنْ عَلَيَّهَا فَإِنَّ

وَيَبْقَىٰ وَجْهٌ رَبَّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

قَالَ رَسُولُ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

إِنَّ الْقَبْرَ أَوَّلَ مَنَازِلِ الْآحِرَةِ. فَإِنْ نَجَا مِنْهُ فَمَا بَعْدَهُ

أَيْسَرُ مِنْهُ. وَإِنْ لَمْ يَنْجُ مِنْهُ، فَمَا بَعْدَهُ أَشَدُّ مِنْهُ

ÖLMÜŞLERİMİZE SAYGI

Muhterem Mü'minler!

Allah'ın takdir ettiği bir gün her canlı mutlaka ölümü tadacak, dünya hayatı sona erecek ve ebedî olan ahiret hayatı başlayacaktır. Çünkü ölüm, Allah'ın değişmez bir kanunudur. Hutbemin başında okuduğum ayet-i kerimelerde Cenâb-ı Hak; **“Yer yüzünde bulunan her canlı yok olacak. Ancak azamet ve ikram sahibi Rabbinin zâtı bâki kalacak”** buyurmuştur.¹

Dinimize göre ölüm, yok olup gitmek değil, aksine yepyeni bir hayatın başlangıcıdır. Bu yepyeni hayatın adı, **“ahiret hayatı”**dır. Ahiret hayatına geçiş için açılan ilk kapı, kabir kapısıdır. Nitekim Kur'an-ı Kerim bu konuda şöyle buyurmaktadır: **“Allah insanı neden yarattı? Onu, bir nutfeden (spermden) yaratıp ona şekil verdi. Sonra ona yolu kolaylaştırdı. Sonra onun canını aldı ve kabre koydu. Sonra dilediği bir vakitte, onu yeniden diriltir.”**² Peygamber Efendimiz de hutbemin başında okuduğum hadis-i şerifte; **“Kabir, âhirete giden yoldaki konaklama yerlerinden ilkidir. Kişi ondan sağ salim kurtulursa sonrası daha kolay olur. Eğer**

kurtulamazsa ondan sonrası daha çetin olur” buyurmuştur.³

Aziz Kardeşlerim!

İslâm dininde ölümü hatırlamak, ahiret hayatını düşünmek, ölmüş kişinin günahlarının affı için Allah'a dua etmek, sevabını onlara bağışlamak üzere Kur'an okumak ve kabir ziyaretinde bulunmak dinimizin tavsiye ettiği hususlardandır. Nitekim Peygamber Efendimiz bir hadis-i şerifte şöyle buyurmuştur: **“...Kabirleri ziyaret ediniz. Çünkü kabirler ölümü hatırlayıp ibret almaya vesile olur.”**⁴

Ancak kabir ziyaretlerinde dikkat etmemiz gereken bazı hususlar vardır. Kabirlerde yatan kişileri insan üstü varlıklar olarak görmek, duaları kabul ettiklerine inanmak veya bir kısım ihtiyaç ve dilekleri Allah'a değil de onlara arz etmek son derece yanlıştır. Cenazenin yanında veya kabirlerin başında yüksek sesle ağlamak da dinimizde yasaklanmıştır. Türbelerde bez bağlamak ve kurban kesmek, türbenin demirlik ve taşlarını öpmek, onlara sarılıp ağlamak da İslâm dini ile bağdaşmayan tutumlardır. Vefat eden kişinin fotoğrafını göğsümüze takmak veya mezar taşlarına vefat edenin resmini koymak da son zamanlarda ortaya çıkan ve İslâm diniyle alâkası bulunmayan davranışlardır.

Bunların yerine, bizim için hem tarihî hem de dinî bir öneme sahip olan mezarlıklarımızın bakımını yapıp temiz tutmak, eski mezar taşlarını korumak da vazifemizdir. Çünkü kabirdekiler, kıyamet vakti geldiğinde diriltilmek üzere beklemektedirler⁵ ve onlar da saygıyı hak etmektedirler. Öyleyse geliniz, gerek köyümüzde gerekse civar yerlerde temizlenmesi gereken bir mezarlık varsa el birliği ile temizlemeye ve onu muhafaza altına almaya gayret edelim. Ölmüşlerimize saygıyı dinimizin uygun görmediği fiillerle değil, Allah'ın ve aynı zamanda ölmüşlerimizin de razı olacağı amellerle yapmaya özen gösterelim.

¹ Rahman, 55/26-27.

² Abese, 80/ 18-22.

³ İbn Mace, Zühd, 32.

⁴ Ebu Davud, Cenâiz, 75.

⁵ Hac, 22/7.